

Hành Trình West Point

Phạm Minh Tâm, TVBQGVN/K25

Tôi biết Martin Dempsey lúc hai người vẫn còn đang thụ huấn tại Học Viện Lục Quân Hoa Kỳ vào đầu thập niên 1970, mặc dù chúng tôi ở hai đại đội khác nhau và chỉ có thể thấy nhau qua những lần đổi giờ học văn hóa chớp nhoáng.

Sau khi tốt nghiệp, tôi trở về Việt Nam làm Sĩ Quan Cán Bộ Đại Đội Trưởng Đại Đội E tại TVBQGVN vào tháng 9 năm 1974 cho đến khi nhận lệnh “di tản” về Trường Bộ Binh Thủ Đức cũ, để rời tan hàng tại đây vào ngày 30 tháng 4 năm 1975. Năm 1991, tôi trở qua Mỹ theo diện HO7. Hơn mười lăm năm sau thì tôi được tin Trung Tướng Martin Dempsey đang phụ tá cho Đại Tướng David Petraeus trên chiến trường Iraq!

Một thời gian sau đó, Marty nắm Quyền Tư Lệnh “US Central Command” trong khi chờ bàn giao chức vụ Tư Lệnh

cho Dave (sau khi Đô Đốc Fallen từ chức vì lý do chính trị).

Trong dạ tiệc liên hoan trước ngày bàn giao, tôi có dịp chụp ảnh lưu niệm với Marty và phu nhân trước khi bạn ấy nâng ly chúc mừng Dave và hát mấy bài dân ca Ái Nhĩ Lan vui nhộn.

Vào tháng 12 năm 2008, tôi lại gặp Marty tại Fort Monroe, khi bạn ấy được vinh thăng Đại Tướng đồng thời đảm nhiệm chức vụ Tư Lệnh Bộ Quân Huấn.

Vào năm 2011, Marty được đề cử vào chức vụ Tham Mưu

Trung Tướng Martin Dempsey và phu nhân.

Trường Lục Quân, rồi Tổng Tham Mưu Trưởng Liên Quân. Buổi lễ bàn giao chức vụ Tổng Tham Mưu Trưởng (giữa Đô Đốc Mike Mullen và Đại Tướng Martin Dempsey) tiến hành rất trọng thể tại Fort Myers đúng theo lễ nghi quân cách, với sự hiện diện của Tổng Thống và nội các.

Đúng ra thì đây là chức vụ mà hầu hết chúng tôi đều nghĩ là Dave sẽ nắm giữ trước khi “nhảy” lên chức Bộ Trưởng Quốc Phòng. Ngay cả khi ôm vai chúc mừng Marty tại khán đài danh dự, tôi còn nói “Best wishes, Dave.” Tôi rất hy vọng Marty không nhận ra cái “slip of the tongue” (đổ lưỡi) của tôi trong không khí rộn ràng của buổi lễ!

Theo tôi nhận xét thì Tướng Dempsey có phong cách lãnh đạo “mềm mỏng ở hình thức, nhưng cứng rắn trong nguyên tắc.” Đặc điểm này đã thể hiện rõ ràng trong cuộc gặp gỡ đầy căng thẳng với Tổng Tham Mưu Trưởng Quân Đội Cộng Sản Trung Quốc Phùng Phong Huy tại Ngũ Giác Đài tháng Sáu vừa qua (2014), khi Marty khẳng định chủ trương và lập trường của siêu cường Hoa Kỳ trước tham vọng bành trướng của Bắc Kinh.

Đến tháng Tám 2014 thì phong cách này càng hiện rõ hơn nữa, khi Tướng Dempsey và phu nhân Deanie chánh thức viếng thăm Việt Nam mang theo một tín hiệu lạc quan giúp giải tỏa tình hình chính trị cực kỳ phức tạp của Châu Á lúc bấy giờ. Nói rõ hơn, sự hiện diện của một vị Tổng Tham Mưu Trưởng Liên Quân Hoa Kỳ tại Việt Nam, trong thời khắc nói trên, mặc nhiên là một “thông điệp khẩn cấp” yêu cầu Tập Cận Bình và phe nhóm lãnh đạo Bắc Kinh dừng tay quậy phá khu vực trọng yếu này. **Đó là chưa kể đến thông điệp thứ hai mà ai cũng có thể hiểu ngầm là giờ hành động của các “xã hội dân sự” đã điểm.**

Cuối cùng, cuộc hội ngộ gần đây nhất với người bạn học “khét tiếng” của tôi đã diễn ra trong tuần qua khi chúng tôi, từ khắp mọi miền đất nước, quy tụ về West Point để kỷ niệm 40 năm sau ngày tốt nghiệp. Nhân dịp này, tôi đã len lỏi giữa các hàng ghế trong hội trường chật ních để đích thân gặp mặt Marty và phu nhân tại bàn tiệc.

Deanie Dempsey vừa thấy tôi đến thì mừng rỡ, khoe:

- “Tâm biết không? Chúng tôi đã đến Việt Nam!”

Tôi ôm chàng lầy Deanie như mỗi lúc gặp nhau:

- “I know, my dear. I’ve seen you a lot on Facebook. You are doing great!” (Tôi biết rồi, bạn thân của tôi ơi. Tôi thấy bạn nhiều trên Facebook. Bạn rất xuất sắc.)

Rồi quay qua siết chặt tay Marty, khi nghe bạn ấy cảm ơn mình điều gì không rõ:

- “No, my friend.”

Tôi vội ngắt lời:

- “Don’t thank me. **I come here to thank you** for your great assistance to Viet Nam at this time of all times!” (Đừng cảm ơn tôi. Tôi đến đây để cảm ơn bạn về sự hỗ trợ to lớn bạn dành cho VN, nhất là vào lúc này!)

Đại Tướng Keith Alexander, bạn cùng khóa của CSVSQ Phạm Minh Tâm tại West Point, trong ngày được vinh thăng Tướng 4 sao, 2010.

Nói cho cùng thì trong lúc còn đang thụ huấn, không ai có thể ngờ, hơn 4 thập kỷ sau, với biết bao biến cố thăng trầm, một trong các bạn học của mình lại đạt đến tột đỉnh vinh quang của cuộc đời binh nghiệp như thế! Riêng tôi rất hy vọng rằng, trong chức vị Tổng Tham Mưu Trưởng của Quân Lực hùng hậu nhất hành tinh này, Đại Tướng **Martin**

Dempsey sẽ tiếp tục sự nghiệp **phục vụ đất nước Hoa Kỳ** giàu mạnh và góp phần bảo vệ hòa bình cho “**Thế Giới Tự Do**” bằng **trái tim nhân ái** và **suy nghĩ độc lập** của mình.

Best wishes to You and Deanie, General. I salute you! (Cho tôi gửi đến Đại Tướng và phu nhân (Deanie) những lời chúc tốt đẹp nhất. Trân trọng kính chào!)

Park Ridge Marriott Hotel, NJ.

Ghi Chú:

1. **Cuối năm 1969**, 5 SVSQ Khóa 25 được chọn để đại diện VNCH thi tuyển vào Học Viện Lục Quân West Point, Hoa Kỳ. Cuối cùng, SVSQ Phạm Minh Tâm được về dự thi tại Hội Việt Mỹ, Saigon với 5 môn: Toán, Vật Lý, Anh Ngữ, Sử, Địa của Hoa Kỳ.

Hoa Kỳ muốn phổ biến kiến thức quân sự của Hoa Kỳ đến các quốc gia Đồng Minh trên thế giới, vì thế chương trình tuyển chọn SVSQ cho trường West Point được thực hiện trên toàn thế giới. Đối với vùng Đông Nam Á, Hoa Kỳ chỉ nhận mỗi năm một SVSQ đại diện. Vì thế, việc tuyển chọn khó khăn. Mãi đến năm 1970, TVBQGVN mới cử được một ứng viên, đại diện cho VNCH, theo học!

*Đại Tá Nguyễn Văn Sử, Khóa 7, Quân Sự
Vụ Trưởng TVBQGVN, 1971*

2. Chương trình huấn luyện trong năm đầu của West Point đặt trọng tâm vào “áp đảo tinh thần”, trong khi TVBQGVN chú trọng vào “hành xác” và “thi hành trước khiêu nại sau.” Ngoài ra, chương trình Văn Hoá của TVBQGVN mô phỏng theo West Point.

3. Có 3 quân trường nổi tiếng nhất tại HK là USMA (Lục Quân), USNA (Hải Quân), USAFA (Không Quân) trong đó West Point là quân trường của Hoa Kỳ được thế giới biết đến nhiều nhất.

4. **Ngày 1 tháng 7 năm 1970**, SVSQ Tâm đến Mỹ, bắt đầu

cuộc hành trình vạn lý của mình. Đây là một vinh dự đặc biệt. Lần đầu tiên trong lịch sử trường VBQGVN, Việt Nam, và Quân Sứ Việt Mỹ, đã có một SVSQ **Việt Nam** duy nhất được nhập học trường West Point.

5. Nhân dịp này, Trung Tướng Lâm Quang Thi, Chỉ Huy Trưởng TVBQGVN, và Đại Tá Nguyễn Văn Sử, Quân Sứ Vụ Trưởng, đã đến thăm trường, vào tháng 11 năm 1970.

Ngày 5/6/1974, Lễ Mãn Khóa USMA '74 được tổ chức với khoảng 800 SVSQ tốt nghiệp (trên tổng số 1300) với văn bằng "Bachelor of Science" và cấp bậc thiếu úy.

6. Từ tháng 9/1974 cho đến những ngày sau cùng, Thiếu Úy Tâm là Sĩ Quan Cán Bộ Đại Đội Trưởng Đại Đội E SVSQ. Ông Tâm đã bị đi tù "cải tạo" và bị chuyển qua 3 trại tù Katum, Bù Gia Mập, và Qui Nhơn, từ năm 1975 đến năm 1981. Ông đã được định cư tại Hoa Kỳ năm 1991, theo chương trình ty nạn HO7.

7. Cũng với tinh thần muốn phổ biến kiến thức quân sự dành cho các quốc gia đồng minh thuộc thế giới tự do, Úc Đại Lợi cũng cho phép SVSQ của các quân trường nước ngoài thụ huấn. **Khoảng tháng 4 năm 1972**, Trường Võ Bị Hoàng Gia Úc đã tuyển chọn 2 SVSQ **Lê Quang Vinh** và **Nguyễn Trí Dũng**, vừa qua mùa Tân Khóa Sinh của Khóa 28, theo học. Chương trình huấn luyện là 2 năm với cấp bậc thiếu úy khi tốt nghiệp. Giữa năm 1974, 2 tân thiếu úy này đã trở về trường VB và là huấn luyện viên quân sự cho SVSQ đang theo học.

Trung Tướng Nguyễn Văn Toàn và Quân Đoàn II. *

Khuong Le Lê Quốc Toàn, K20*

Tướng Toàn mà tôi đang đề cập ở đây là Trung Tướng Nguyễn Văn Toàn, đã từng là Tư Lệnh Sư Đoàn 2 Bộ Binh nổi tiếng với cuộc hành quân phá nát mặt khu Đờ Xá, một mặt khu kiên cố bất khả xâm nhập của Cộng Sản Bắc Việt (CSBV), gây tiếng vang cả trong và ngoài nước, đem lại an bình cho dân chúng hai tỉnh Quảng Tín và Quảng Ngãi. Thời đó, Thiếu Tướng Toàn, là người đã thay thế Trung Tướng Ngô Du làm Tư lệnh Quân Đoàn II, nổi tiếng với ba cuộc hành quân giải tỏa thị xã Kontum năm 1972 trong tình thế hầu như tuyệt vọng, vì nơi đây bị lực lượng hùng hậu của Cộng Sản Bắc Việt vây hãm suốt cả mấy chục ngày đêm. Cho dù là Đờ Xá của năm 1970 hay Kontum của mùa Hè đỏ lửa 1972, cả hai nơi này đều do lực lượng quân đội, với sự chỉ huy trực tiếp của Tướng Toàn, đem chiến thắng về cho QL/VNCH, gây kinh hoàng cho lực lượng CSBV!

Thua đau ở hai mặt trận trên, CSBV đánh Tướng Toàn bằng cách bôi xấu ông, qua hình thức tuyên truyền. Đó cũng là ngôn nghề sở trường của chúng! Đặc biệt, sau cuộc hành quân phá tan mật khu Đổ Xá, do Sư Đoàn 2 BB phối hợp với các binh chủng bạn, đặt dưới quyền chỉ huy liềm lĩnh tài ba của Tướng Toàn. Hòa vào âm mưu của CS, ngoài bộ máy tuyên truyền xảo quyệt của CSBV, còn có các tờ báo do bọn ký giả thân Cộng nằm vùng như Nguyễn Công Đức, Lý Quý Chung,... Nhưng chúng chỉ gạt được một số người cả tin nhẹ dạ. Tướng Toàn bản chất không hoa hòe hoa sói, ăn nói bộc trực. Khi giận quá, ông có đôi khi chưởi thề đ...m.. Trong thời gian ở QĐ II, ông dành nhiều thời gian đi sát tiền tuyến. Hễ nơi nào có khói súng (ý nói nơi nào có chiến trường ác liệt) thì nơi đó có Tướng Toàn!

Tôi may mắn được làm dưới quyền của Thiếu Tướng Toàn khi ông làm Tư lệnh QĐ II. Lúc đó, tôi là Sĩ Quan Kế Hoạch Hành Quân, thuộc P3/BTL/QĐ2. Mỗi buổi sáng, sau khi tham dự thuyết trình là ông vội vã lên trực thăng đi đến các mặt trận đang có đụng độ. Mỗi khi nghe thuyết trình viên báo cáo trong đêm có căn cứ nào “chém vè”, ông giận dữ nộ khí xung thiên, đập bàn, và la lên:

- Thăng mô chỉ huy, thăng mô chỉ huy chạy như vịt. Đưa nó ra tòa!

Đối với ông, các đơn vị quân đội phải tiêu diệt địch bằng mọi giá, phải bảo vệ từng tấc đất của Quân Khu, đem lại an ninh cho dân chúng. Đó là trách nhiệm hàng đầu của toàn thể quân nhân thuộc Quân Khu 2. Làm việc mà ầm ố hội tề là không được với ông ta rồi! Trong các buổi họp thuyết trình mỗi sáng, ông thường nhắc nhở,

- Chơi ra chơi, làm việc ra làm việc.

Ông không quá khắt khe với binh sĩ. Họ có quyền an vui sau việc binh bị hoàn tất. Nhưng khi đã vào công việc thì họ phải nỗ lực hoàn thành trách nhiệm giao phó, kể cả ngoài

chiến trường hay trong tham mưu. Đặc biệt, điều vô cùng tội ky đối với ông là ông không bao giờ chấp nhận khi một vài đơn vị nhỏ chém về bỏ mất căn cứ, hoặc hành quân giải tỏa mục tiêu kéo dài giây dưa. Tôi nghe bạn tôi kể lại, một lần đi thị sát hành quân tại vùng Đức Lập, phía Tây Ban Mê Thuột, ông đã từng túm cổ áo khiển trách một vị đại tá chỉ huy chiến dịch, chỉ vì giải tỏa giây dưa một cứ điểm, không đúng thời gian mà kế hoạch đã đề ra. Ngay cả khi vị đại tá này đã cùng binh chủng Thiết Giáp của ông!

Tôi chẳng là bà con, quen biết gì với Tướng Toàn. Trong suốt thời gian ông làm Tư Lệnh Quân Đoàn II, tôi chỉ là sĩ quan phụ trách Kế Hoạch Hành Quân thuộc Phòng 3/ BTL/ QĐ II. Thú thật thời gian đầu, khi ông mới về làm Tư Lệnh, tôi cũng hơi hoang mang khi biết một số biệt danh xấu dành cho ông, do một vài tờ báo thân cộng gán ép. Nhưng sau một thời gian dài được làm việc dưới quyền của Thiếu Tướng Toàn, tôi không thấy ông là hạng người như thế. Ngược lại dưới mắt tôi, ông là một tướng tài, tốt, xứng đáng là một sĩ quan xuất thân từ trường Võ Bị Đà Lạt. Trong thời gian ông làm tư lệnh, tôi chưa hề được ông ban bố cho bất cứ một ân huệ nào, để quý vị độc giả thấy rằng tôi viết bài này là hoàn toàn vô tư. Tôi chỉ muốn trả lại danh dự cho người đã khuất, nhất là người đó đã bị bôi xấu chỉ vì ý đồ ác độc của kẻ thù chung của nhân dân Việt Nam, đó là CS.

Với cuộc đời binh nghiệp, trải dài khoảng 25 năm, qua bao mùa chinh chiến với biết bao công trạng lớn lao, ông đã được tưởng thưởng 30 huy chương anh dũng đủ loại, cùng với hai huy chương Silver Star cao quý, do Quân Lực Hoa Kỳ trao tặng.

Khi nhắc đến Tướng Toàn là nhắc đến hai chiến công “đề đời” trong chiến sự của QL/ VNCH. Đó là cuộc hành quân phá nát mật khu Đố Xá, năm 1970 và cuộc hành quân giải tỏa thị xã Kontum, vào mùa Hè 1972, do ông làm Tư Lệnh chiến trường.

Cuộc hành quân Quyết Thắng 63 của Sư Đoàn 2 BB đã phá nát mật khu Đố Xá của CS vào năm 1970. Với công trạng này SĐ2 BB được tuyên dương công trạng trước Quân Đội, gây tổn thất nặng cho CSBV và tạo tiếng vang trong và ngoài nước.

Vậy tại sao mật khu Đố Xá lại đóng vai trò quan trọng như vậy trong chiến trường Nam Việt Nam thời đó?

Thật vậy, CSBV đã coi nơi này có tầm mức chiến lược cao, mà chúng bảo vệ bằng mọi giá. Riêng đối với chính quyền

Thiếu Tướng Nguyễn Văn Toàn, đang thị sát một đơn vị.

và quân đội VNCH, cũng như lực lượng Đồng Minh, nơi đây phải bằng mọi giá phá cho nát mật khu này! CSBV đã dùng nơi này, để đưa tiếp liệu, vũ khí, quân dụng từ miền Bắc vào Nam để trang bị, bổ sung cho các đơn vị chính quy của chúng, cũng như lực lượng địa phương tại Nam-Ngãi-Bình-Phú, kể cả Kontum. Nơi đây cũng là nơi để cho chúng “rèn cán, chỉnh quân” trước khi mở các chiến dịch quy mô tại Tây Nguyên và duyên hải. Đây còn là căn cứ của bộ chỉ huy đầu não Liên Khu 5 CSBV. Vì thế, cứ điểm này được chúng phòng thủ rất kiên cố, hỏa lực nơi đây hùng hậu, hệ thống phòng không dày đặc, để phòng bị quân ta xâm nhập.

Mật khu Đố Xá nằm ở ngã ba ranh giới ba tỉnh Kontum-Quảng Tín-Quảng Ngãi, phía Tây nép mình vào dãy Trường Sơn, được CSBV thiết lập ngay từ chiến tranh Đông Dương. Từ thời Đệ Nhất Cộng Hòa, Tổng Thống Ngô Đình Diệm đã muốn triệt phá cho bằng được mật khu này. Thế nên, Bộ Tư Lệnh QĐ II cũng đã tổ chức hai cuộc hành quân xâm nhập vào mật khu này. Lần thứ nhất vào năm 1962 dưới thời Thiếu Tướng Trần Văn Đôn, Tư lệnh Quân Đoàn I và lần thứ hai vào năm 1963, dưới thời Thiếu Tướng Nguyễn Khánh, Tư Lệnh Quân Đoàn II, trước khi có cuộc hành quân Quyết Thắng 202 đánh vào mật khu này năm 1964, dưới quyền chỉ huy của Thiếu Tướng Đỗ Cao Trí,

Cuộc hành quân xâm nhập lần thứ nhất.

Khi Đoàn Công Tác Đặc Biệt của Dương Văn Hiếu bắt được Đại Tá CS Lê Câu, chỉ huy quân báo miền Nam của Hà Nội, y đã thú nhận Bộ Chỉ Huy Liên Khu 5 của CSBV đang có mặt tại mật khu Đố Xá. Tổng Thống Ngô Đình Diệm liền ra lệnh cho Thiếu Tướng Trần Văn Đôn tổ chức hành quân đánh vào mật khu này. Tướng Đôn vội lệnh cho Đại Tá Trần Khắc Kính, Chỉ Huy Trưởng Lực Lượng Lôi Vũ, phối hợp với Ban Tham Mưu Bộ Tư Lệnh QĐ I, lập kế hoạch hành quân Lam Sơn 1, thần tốc đánh vào cứ điểm này. Trong trận này quân ta dùng kế hoạch nghi binh, thả một toán người nộm nhảy dù xuống mặt Bắc. Địch quân cứ thế mà dồn lực lượng về hướng này. Thế là các toán Lôi Vũ và các đơn vị Bộ Binh của Quân Đoàn I ồ ạt tấn công địch từ các hướng khác nhắm vào mật khu Đố Xá, gây tổn thất nghiêm trọng cho địch.

Tháng 4 năm 1963, một cuộc hành quân quy mô khác nhắm vào mật khu Đố Xá. Lần này, có sự tham dự của cả hai Quân Đoàn I và II, Lữ Đoàn Thủy Quân Lục Chiến gồm Tiểu Đoàn 2 và 4, do Trung tá Lê Nguyên Khang làm Tư Lệnh Chiến Trường, Thiếu Tá Nguyễn Bá Liên làm Tư Lệnh Phó. Lữ đoàn TQLC được không vận bằng C130 từ Saigon ra Quảng Ngãi. Từ đây, Lữ Đoàn di chuyển bằng quân xa đến phi trường Trà

Hy, thuộc tỉnh Quảng Tín, rồi được trực thăng vận xâm nhập vào mật khu Đố Xá. Quân ta đã gây tổn thất lớn cho địch: phá hủy các ruộng rẫy lúa, khoai mì, các kho tàng, bao gồm thực phẩm, quân trang quân dụng, vũ khí đạn dược, một bệnh viện lớn. Ngoài ra, quân ta còn phá hủy một trung tâm truyền tin và điện đài, mấy chục doanh trại. Về nhân mạng, ta đã giết 2 địch quân, bắt sống 1 y sĩ và 4 nữ y tá của chúng. Phía ta có 23 binh sĩ bị thương do đạp nhầm chông tre của địch gài lại.

Hành quân Quyết Thắng 202.

Khi sang thời Đệ Nhị Cộng Hòa, vào ngày thứ hai 27/4/1964, Thiếu Tướng Đỗ Cao Trí, Tư Lệnh Quân Đoàn II, đã phát động Chiến Dịch Đố Xá, Hành Quân Quyết Thắng 202, đánh vào thung lũng Khe Nước Lah (thuộc mật khu), sào huyệt bất khả xâm phạm của Tướng CS Nguyễn Đôn. Thiếu Tướng Trí giao cho Đại Tá Nguyễn Văn Hiếu, Tham Muu Trưởng Quân Đoàn II, nghiên cứu kế hoạch, với sự trợ lực của Đại Tá Lữ Lan, Phó Tư Lệnh Hành Quân. Bộ chỉ huy tiền phương đặt tại phi trường Quảng Ngãi.

Lực lượng tham dự hành quân gồm 3 tiểu đoàn Biệt Động Quân, dưới quyền chỉ huy của Thiếu Tá Sơn Thương, cộng với Trung đoàn 50 thuộc Sư Đoàn 25 Bộ Binh, do Thiếu Tá Phan Trọng Chinh chỉ huy, cộng thêm Tiểu đoàn 5 Nhảy Dù tăng phái. Cuộc hành quân kéo dài một tháng kết thúc ngày 27/5/1964. Quân ta tổn thất: 23 tử thương, 87 bị thương, 4 trực thăng và 2 khu trục Skyraider bị phá hủy. Phía địch: 62 chết, 17 bị bắt làm tù binh. Ta còn tịch thu một số lượng vũ khí, đạn dược quan trọng, phá hủy 185 căn nhà, 17 tấn lương thực, và 292 mẫu lúa + khoai mì.

Qua nhiều cuộc hành quân quy mô của Quân Lực VNCH nhằm triệt phá cho bằng được mật khu Đố Xá, các đơn vị của ta bao gồm Biệt Động Quân, Thủy Quân Lục Chiến, Sư Đoàn 25 Bộ Binh đã hy sinh đánh địch, nhưng kết quả không được như ý. Quân ta vẫn chưa triệt hạ được mật khu Đố Xá. CS vẫn

giữ được nơi này để tiếp nhận tiếp liệu, vũ khí, đạn dược từ miền Bắc chuyển vào miền Nam. Đặc biệt, chúng đã chuyển tiếp trang bị cho các đơn vị CS tại Liên Khu 5 CS và lực lượng địa phương của chúng tại các tỉnh Nam - Ngãi - Bình - Phú, và một phần lực lượng Việt Cộng tại Tây Nguyên. Mật khu này vẫn là nơi trú đóng của Bộ Chỉ Huy Liên Khu 5 Cộng Sản, nơi nghỉ ngơi, huấn luyện, chuẩn bị cho các cuộc hành quân của chúng.

Ý muốn giữ cho bằng được mật khu Đổ Xá của CSBV cuối cùng đã thất bại, khi Sư Đoàn 2 Bộ Binh và Khu 12 Chiến Thuật có một vị tư lệnh mới về đảm nhiệm, Đại Tá Nguyễn Văn Toàn.

Trung tuần tháng 1/ 1967, ông được thăng đại tá và được bổ nhiệm chức vụ Tư Lệnh Sư Đoàn 2 Bộ Binh thay thế Thiếu Tướng Hoàng Xuân Lãm, nhận trách nhiệm Tư Lệnh Quân Đoàn I. Sư Đoàn 2 Bộ Binh vốn là 1 trong 3 sư đoàn thiện chiến thuộc Quân Đoàn I, trong khi Đại Tá Toàn là một trong số những vị chỉ huy có tài thao lược, can đảm, liêu lĩnh, bám sát chiến trường, đánh giặc thấu bén. Việc đầu tiên khi về làm Tư Lệnh SĐ2 BB là ông giao cho các đơn vị Địa Phương Quân và Nghĩa Quân cố thủ đồn bót. Các Trung Đoàn 4, 5, và 6 trở thành lực lượng dã chiến lưu động, hành quân săn diệt địch trên khắp lãnh thổ Khu 12 Chiến Thuật, thuộc lãnh thổ từ phía Nam đèo Hải Vân trở vào giáp giới tỉnh Bình Định. Trong đó, mật khu Đổ Xá và Bộ Chỉ Huy Liên Khu 5 của VC nhất định nằm trong tầm ngắm của ông. Bằng mọi giá, ông dứt khoát phải nhổ cho bằng được!

Tháng 5 năm 1970, 3 trung đoàn thuộc Sư Đoàn 2 Bộ Binh và một số đơn vị yểm trợ phát động cuộc **Hành Quân Quyết Thắng 63**. Cuộc hành quân hoàn toàn thành công, gây được tiếng vang trong và ngoài nước. Lần đầu tiên mật khu bị phá tan, cộng quân thảm bại nặng nề. Dân chúng ba tỉnh Nam - Ngãi - Tín lần đầu có cuộc sống an bình.

Bị thất bại hoàn toàn, CSBV, bằng ngón đòn nham hiểm truyền thống của chúng, mở chiến dịch bôi xấu ông bằng cách phao các tin xấu, thất thiệt về ông. Ngoài ý định bôi tro, trét trấu hạ nhục ông, chúng còn có ý định gây hoang mang, làm mất nhuệ khí chiến đấu mà buông lỏng tay súng ngoài chiến trường của các quân nhân các cấp thuộc Sư Đoàn 2 BB.

Sau chiến thắng của cuộc Hành quân Quyết Thắng 63, SĐ2 BB còn mang lại những chiến thắng dồn dã khác. Tướng Toàn là vị Tư Lệnh của SĐ 2BB lâu nhất (từ tháng 1/1967 đến tháng 5/ 1972), khi so sánh thời gian phục vụ của 13 tư lệnh khác của SĐ2 BB, trong cuộc chiến đấu anh dũng của QL/VNCH.

Tướng Nguyễn Văn Toàn luôn luôn được Quân Lực và Chính Phủ Việt Nam Cộng Hòa tin tưởng. Tháng 5 năm 1972, Thiếu Tướng Toàn được Tổng Thống Nguyễn Văn Thiệu giao trọng trách làm Tư Lệnh Quân Đoàn II và Quân Khu 2 Chiến Thuật. Chỉ trong vòng một năm, ông đã tổ chức một loạt chiến dịch hành quân săn diệt địch thành công. Ông đã giải tỏa được áp lực nặng nề của VC tại Tây Nguyên và bình định được miền duyên hải từ Bình Định đến Bình Thuận. Đặc biệt nhất, ông đã chỉ huy 3 cuộc hành quân giải tỏa thị xã Kontum vào mùa Hè 1972.

Thiếu Tướng Toàn về thay Trung Tướng Ngô Du trong tình cảnh Kontum quá bị đất, nhất là sau cái chết của Trung Tá Nguyễn Đình Bảo, Tiểu Đoàn Trưởng Tiểu Đoàn 11 Nhảy Dù, tại căn cứ Charlie ngày 12/4/1972. Đặc biệt nghiêm trọng tiếp theo là ta lại để mất cứ điểm quan trọng ở Tân Cảnh ngày 24/4/1972. Đại Tá Lê Đức Đạt, Tư Lệnh SĐ22 BB tử trận tại chiến trường lúc 10 giờ sáng, vì bị lực lượng hùng hậu của Sư đoàn 320 CSBV tấn công, có xe tăng T-54 và hỏa tiễn chống chiến xa AT-3 yểm trợ. Lần đầu tiên, CSBV sử dụng hai loại vũ khí này tại chiến trường miền Nam!

Thừa thắng, Tướng Việt Cộng Hoàng Minh Thảo, Tư Lệnh Mặt Trận B3, vùng Tam Biên Việt-Miên - Lào, điều động 3

sư đoàn CSBV gồm Sư Đoàn 320 + Sư Đoàn 2 Sao Vàng, và Sư Đoàn 968 vây hãm thị xã Kontum, hồng chiếm đóng. Ba lần tướng CS Hoàng Minh Thảo điều động quân đánh vào Kontum, cả 3 lần đều thất bại đau thương! Khi trận đánh xảy ra, Thiếu Tướng Nguyễn Văn Toàn luôn có mặt tại tuyến đầu lửa đạn, hồng nung nấu tinh thần quyết tử để tiêu diệt quân thù.

Ngoài tài điều binh khiển tướng của Thiếu Tướng Toàn, còn có công góp sức của Chuẩn tướng Lý Tông Bá, Tư Lệnh Sư Đoàn 23 BB kiêm Tư Lệnh chiến trường, nhất là sự đóng góp xương máu của toàn thể Trung Đoàn 44, 45, và 53 thuộc SĐ23 BB, Thiết Đoàn 3

Tổng Thống Nguyễn Văn Thiệu, và Chuẩn Tướng Lý Tông Bá, sau chiến thắng Kon Tum, vào mùa Hè Đỏ Lửa 1972

Kỵ Binh của Đại Tá Nguyễn Đức Dung, Liên Đoàn 2 BĐQ, lực lượng Địa Phương Quân và Nghĩa Quân của Tiểu Khu Kontum, và biết bao chiến sĩ vô danh đã xả thân vì đại cuộc! Ngoài ra, chúng ta cũng vinh danh ông John Paul Vann, Cố Vấn Trưởng QĐ 2, đã tận tình yểm trợ hỏa lực kịp thời và hữu hiệu của các pháo đài bay B52 để đạt được thắng lợi này.

Ba cuộc tấn công vào thị xã Kontum do Mặt trận B3 vùng Tam Biên, của Tướng CS Hoàng Minh Thảo chỉ huy, đều bị thua cuộc. Dưới quyền chỉ huy của Thiếu Tướng Toàn, CSBV 3 lần chuốc lấy thất bại trước tinh thần chiến đấu kiên cường

của chiến sĩ QUÂN- ĐOÀN II.

Lần thứ nhất, tình báo của ta nghe lén được mật điện do Tướng CS Hoàng Minh Thảo chỉ thị Sư Đoàn 2 Sao Vàng từ hướng Bắc, Sư Đoàn 320, từ hướng Tây Bắc, đánh đánh vào Kontum. Giờ tấn công là 5 giờ sáng ngày 14/5/1972. Nhận được mật tin, sáng ngày 13/5/1972, Thiếu Tướng Toàn triệu tập họp hành quân khẩn cấp tìm kế hoạch đối phó tại hầm chỉ huy của Sư Đoàn 23 BB, với sự hiện diện của ông John Paul Vann, Cố Vấn Trưởng Quân Đoàn 2, Đại Tá Rhotenberry, Cố Vấn Phó, và Đại Tá Lý Tông Bá. Tất cả tán đồng kế hoạch chung là ngoài việc sử dụng lực lượng dã chiến lưu động của ta để phản kích địch, ta còn sử dụng hỏa lực khủng khiếp của các Box B52 bủa lên đầu địch để tiêu diệt chúng.

Ông John Paul Vann tức tốc gọi điện thoại yêu cầu Trung Tướng Chỉ Huy Không Quân Chiến Lược Hoa Kỳ (Strategic Air Command) tại Thái Lan, để thảo luận thể thức chuyển đổi các Box B52 cho thật phù hợp với tình hình tại mặt trận dưới đất. Ông Vann đồng thời điện đàm với Đại Tướng Abrams, tại Saigon, khẩn khoản cho sử dụng tất cả 25 Box B52 dành hỗ trợ cho 4 Vùng Chiến Thuật để ưu tiên sử dụng cho chiến trường Kontum trong ngày 14/5/1972, ngõ hầu Quân Đoàn 2 có tối đa hỏa lực tiêu diệt địch. Đề nghị này được Đại Tướng Abrams chấp thuận. Tướng Toàn cũng yêu cầu Phi Đoàn A37 và AD6 của Sư Đoàn 6 Không Quân của QLVNCH, đóng tại PLEIKU, ứng chiến 100%. Đối với Sư Đoàn 23 BB, Liên Đoàn 2 Biệt Động Quân, Lữ Đoàn 2 Kỵ Binh, Thiếu Tướng Toàn đến tận nơi khích lệ tinh thần toàn quân quyết thắng! Mọi việc lớn nhỏ đã được chuẩn bị để chờ đến giờ G.

Tướng Toàn, John Paul Vann và hai bộ Tham Mưu Việt – Mỹ thức suốt đêm theo dõi tình hình. Đúng 5 giờ thiếu 5 sáng ngày 14/5/1972, Đại Tá Lý Tông Bá báo cáo địch đã bắt đầu nổ súng. Tức thì trực thăng của tướng Toàn, kế tiếp của Paul Vann, của Đại Tá Rhotenberry từ Pleiku vượt sương mù và phòng không dày đặc của CSBV bay lên Kontum để điều

hiển chiến trường. Ông Paul Vann ra lệnh cho phi hành đoàn B52 vào vùng đúng 5 giờ sáng ngày 14/5/1972. Tất cả 25 Box B52 đồng loạt bấm nút thả xuống 3000 quả bom đủ loại từ 100lbs đến 500lbs, trên đầu Sư Đoàn 2 Sao Vàng và Sư Đoàn 320 CSBV. Tiếng nổ long trời lở đất trên diện tích trải thảm của B52 ước chừng 75km². Tiếp theo, từng đoàn oanh tạc cơ A37 và AD6 của Sư Đoàn 6 Không Quân Việt Nam bay vào mục tiêu thanh toán các chiến xa và các ổ phòng không của địch. Sau cùng, trực thăng võ trang lâm trận tiêu diệt tàn quân địch chạy thoát thân sau trận đánh bom khủng khiếp của B52!

Kế hoạch trải thảm B52 của Bộ Tư Lệnh QĐ 2 đã chấm dứt cuộc tấn công đầu tiên của 2 sư đoàn CS đánh vào Kontum ngày 14/5/1972. Tướng CS Hoàng Minh Thảo, Tư Lệnh Mặt Trận B3 Tây Nguyên-Hạ Lào của Cộng Sản Bắc Việt, ôm hận vì đã gặp một đối thủ nguy hiểm là Tướng Nguyễn Văn Toàn, cũng giống như Tướng CS Nguyễn Đôn đã ôm hận trong cuộc hành quân phá nát mật khu Đồ Xá của Sư Đoàn 2 BB, do Tướng Toàn chỉ huy năm 1970! Ông John Paul Vann mang biệt danh là “Ông B52” sau trận này.

Việt Cộng tấn công Kontum đợt 2, vào ngày 20 /5/1972. Qua thất bại đau thương của cuộc tấn kích lần trước, lần này chúng sử dụng 2 tiểu đoàn đặc công. Lợi dụng đêm tối dày sương mù và phòng tuyến phía Nam lỏng lẻo do Địa Phương Quân và Nghĩa Quân của tiểu khu án ngữ, nên chúng lợi qua sông Đakbla chọc thủng phòng tuyến, vào lọt được thị xã Kontum, tiến chiếm phi trường, kho đạn, và tòa giám mục thành phố mà quân ta không kịp trở tay. Đó cũng do quá thắng lợi đợt một nên phe ta ý y khinh địch.

Nhận được hung tin đúng 5 giờ sáng, Tướng Toàn vội bay lên Kontum. Sau cơn thịnh nộ khiến trách các sĩ quan liên đới, ngay cả đòi bỏ tù Đại Tá Trịnh Tiểu, Trưởng Phòng 2 BTL/QĐ 2, ông đã trực tiếp điều khiển cuộc phản công. (Tánh của Tướng Toàn là thế đó, hết cơn thịnh nộ rồi mọi việc cũng qua đi, không để bụng không qờ phạt ai.) Việt Cộng đang

pháo kích dữ dội xuống Bộ Chỉ Huy Hành Quân của Sư Đoàn 23 BB, khiến trực thăng phải lượn quanh tránh đạn mới đáp xuống được. Trước áp lực của địch, Đại Tá Lý Tông Bá và Ban Tham Mưu hốt hoảng chạy ra khỏi hầm chỉ huy, có ý muốn di chuyển đi một nơi khác, Tướng Toàn đã chỉ thị trực tiếp cho Đại Tá Bá:

- Từ thủ, từ thủ, không chạy đi đâu hết. Ông và tôi không chết nơi đây đâu!

Đại Tá Bá vội trình bày lên Tướng Toàn sơ lược tình hình. Trước mắt, một đại đội Đặc Công địch đang cố thủ khu nghĩa địa, cách Bộ chỉ huy khoảng 300 mét. Đại đội Trinh Sát của Sư Đoàn đang đối đầu trước sức kháng cự ác liệt của địch. Hai chiến xa M41 bị cháy khiến đại đội Trinh Sát bị cầm chân không tiến xa được. Tướng Toàn vội cầm máy bộ đàm hướng về đơn vị trinh sát và ra lệnh:

- Tôi, là Thiếu Tướng Toàn Tư lệnh Quân Đoàn II, đang đứng sau lưng các bạn. Bằng mọi giá, các bạn phải thanh toán sạch đám đặc công địch. Tôi chờ kết quả!

Bên kia đáp:

- Tuân lệnh Mặt Trời, chúng tôi đang thi hành!

Cùng trong thời gian đó, từ trên trực thăng chỉ huy, Đại Tá Rhotenberry, Cố Vấn Phó Quân Đoàn II, phát giác nhiều đơn vị cộng quân từ Võ Định đang di chuyển về hướng Nam tiến về Kontum với ý định hợp đồng tác chiến với 2 tiểu đoàn Đặc Công đang ở trong thị xã. Tướng Toàn vội liên lạc với Ông Paul Vann. “Ông B52” tức thì xử dụng 10 Box B52 đánh liên trên đầu địch hồng giảm áp lực địch. Tướng Toàn cũng đồng thời chỉ thị Đại Tá Bá, các đơn vị trưởng tại chiến trường chân chính phòng tuyến giữ vững tinh thần sẵn sàng đánh địch bảo vệ Kontum!

Càng về trưa tình hình dần dần được cải thiện, các đơn vị báo về đã làm chủ được tình hình.

Riêng tại nghĩa địa, sau một giờ quân thảo ác liệt với địch, Đại Đội Trưởng Trinh Sát gọi về báo cáo:

- Trình Mặt Trời, chúng tôi đã thanh toán xong đám đặc công tại khu nghĩa địa.

- Tôi sẽ thưởng công cho các bạn.“Tướng Toàn đáp.

Các trung đoàn Bộ Binh của Sư Đoàn 23, Liên Đoàn 2 Biệt Động Quân, Thiết Đoàn 3 Kỵ Binh đã phản công địch mãnh liệt trên mọi trận tuyến. Ta tái chiếm phi trường, kho đạn, và một vài nơi khác. Chúng chỉ còn tử thủ khu vực tòa Giám Mục Kontum. Một lần nữa, Tướng Toàn ra tay điều binh tái chiếm.

Xế trưa, Đại Tá Tỉnh Trưởng kiêm Tiểu Khu Trưởng Kontum Nguyễn Bá Thìn, tự Long chạy qua trình diện và báo cáo tình hình. Tướng Toàn, sau khi nổi trận lôi đình khiển trách inh ỏi, đã bảo Đại Tá Thìn lên xe chở thẳng tới tòa Giám Mục và nghiêm nghị nói:

- Có gì phải lo. Nếu ông chết thì tôi cũng chết.

Đến nơi, Đại Tá Thìn hướng dẫn Tướng Toàn đến quan sát các ồ kháng cự của đặc công cộng sản trong các tòa nhà kiên cố xây từ thời Pháp thuộc. Thấy lực lượng Địa Phương Quân Tiểu Khu đối mặt với các đơn vị đặc công dày dặn chiến trường, trận chiến không cân sức, nên Tướng Toàn vội tăng cường cho Đại Tá Thìn một chi đội chiến xa thuộc Thiết Đoàn 3 Kỵ Binh, cùng toàn bộ Liên Đoàn 2 Biệt Động Quân, kèm theo quân lệnh:

- Phải thanh toán địch trước bình minh. Hạn chế gây thiệt hại các công trình của tòa tổng giám mục.

Đến 4 giờ chiều cùng ngày, 20/5/1972, dưới sự yểm trợ của chiến xa, các đơn vị tinh nhuệ của Biệt Động Quân, thanh toán sạch sẽ các ồ kháng cự của CSBV. Báo cáo các thắng lợi dồn dập gọi về.

Hai ngày sau, Đại Tá Bá và Đại Tá Long cùng các đơn vị dưới quyền hoàn tất nhiệm vụ, nhổ sạch đặc công địch trong

tiểu khu. Các lực lượng địch ở bên ngoài thị xã Kontum đã bị B52 trải thảm tiêu diệt. Cuộc tấn công đợt 2 vào Kontum của CS Bắc Việt xem như hoàn toàn thất bại. Phía ta chỉ thiệt hại nhẹ.

Qua cuộc tấn công của CS vào Kontum đợt 2 này, một lần nữa ta thấy tướng Toàn luôn luôn có mặt ở tuyến đầu, để khích lệ tinh thần binh sĩ. Trong các giao thông hào, các quân nhân của ta biết Vị Tư Lệnh đang ở bên cạnh họ để chia sẻ sự sống và cái chết. Do đó, họ sẵn sàng liều thân sống chết với kẻ thù, đem lại thắng lợi cho quân và dân chúng Kontum!

Sau đó mấy hôm, Tướng Toàn nhận được tin tình báo do Đại Tá Tiểu, Trưởng Phòng 2 Quân Đoàn, đệ trình. Theo đó, địch có khả năng mở cuộc tấn kích đợt 3 vào Kontum trong thời gian 10 ngày tới. Tướng Toàn, vội hội đàm với ông John Paul Vann, vạch kế hoạch đối phó. Ông Vann, gọi điện thoại ngay cho Đại Tướng Abrams, xin các Box B52 dự phòng cho chiến trường Kontum các ngày tới.

Đúng 5 giờ sáng ngày 28/5/1972, địch bắt đầu khai hỏa. Lần này, chúng sử dụng 3 sư đoàn, theo 3 hướng:

- Hướng thứ nhất: Sư Đoàn 2 Sao Vàng từ hướng Bắc đánh xuống.

- Hướng thứ hai: Sư Đoàn 320 từ hướng Tây Bắc đánh vào.

Tại cả 2 hướng này cộng quân hoàn toàn thất bại vì chẳng dám thủng được một mục tiêu nào của ta một phần, vì gặp sức chiến đấu kiên cường của các trung đoàn thuộc Sư Đoàn 23 BB và của Thiết Đoàn 3 Kỵ Binh, đặc biệt với sự yểm trợ đặc lực và liên tục của các oanh tạc cơ Sư Đoàn 6 Không Quân rớt lên đầu địch. Sư Đoàn 320 và Sư Đoàn 2 Sao Vàng của cs đã bị tổn thất nặng nề trong suốt chiến dịch vừa qua tại Kontum.

- Hướng thứ ba: do Sư Đoàn 968 Việt Cộng từ hướng Nam đánh lên. Đây là sư đoàn trừ bị của CSBV lần đầu tiên ra quân, nên khá hơn 2 sư đoàn trước. Chúng có ý định vượt

qua sông Đakbla để tiến vào thị xã, nhưng ý định của chúng đã bị lực lượng Địa Phương Quân và Nghĩa Quân của ta ngăn chặn, thêm vào đó Tướng Toàn theo sát chiến trường không ngơi nghỉ nên Đã phát giác kịp thời. Một lần nữa theo yêu cầu của Tướng Toàn, Paul Vann sử dụng các phi tuần oanh tạc của Không Quân Hoa Kỳ từ Thái Lan trợ chiến, sau đó đánh tiếp 25 Box B52 vào vị trí của Sư Đoàn 968 cộng quân, gây tổn thất nặng nề về nhân mạng, phá tan ý định chiếm đánh Kontum của chúng!

Cả 3 sư đoàn cộng quân quần thảo với quân ta suốt ngày nhưng không xơ múi được gì, càng kéo dài chỉ làm mồi cho B52, biết được như thế nên Tướng CS Hoàng Minh Thảo, Tư Lệnh Chiến Trường B3, ra lệnh cho toàn thể 3 sư đoàn trực thuộc chém về ngay trong đêm!

Qua 3 đợt tấn công để chiếm lĩnh Kontum, Cộng sản Bắc Việt đã không làm được gì mà chỉ chuốc lấy thất bại ê chề trước tinh thần chiến đấu anh dũng của Sư đoàn 23 BB, Thiết Đoàn 3 Kỵ binh, Liên đoàn 2 Biệt động Quân, các đơn vị Địa Phương Quân và Nghĩa Quân của Tiểu Khu Kontum, và tài chỉ huy gan lỳ, đầy mưu lược của Thiếu Tướng Nguyễn Văn Toàn, Tư Lệnh Quân Đoàn II. Tướng VC Hoàng Minh Thảo, Tư Lệnh Mặt Trận B3 Tây Nguyên – Hạ Lào, đã nường vào mặt trận:

- Hơn một sư đoàn rười bị loại khỏi vòng chiến.
- 30 chiến xa T54 bị tiêu hủy.
- Sư Đoàn 2 Sao Vàng hoàn toàn bị xóa tên.

Mấy ngày sau Tổng Thống Nguyễn Văn Thiệu, Đại tướng Cao Văn Viên, và Đại Tướng Abrams bay lên Kontum ủy lạo chiến sĩ các cấp.

Không thắng được Tướng Toàn trên chiến địa, một lần nữa CSBV và bọn bồi bút thân Cộng tiếp tục tuyên truyền «bôi dơ» Tướng Toàn. Chúng vẫn dùng những luận điệu xưa cũ, nhưng ít ai tin.

Sau này khi mất nước, thời gian ở trong tù lao động khổ sai, tôi nghĩ mà xót xa cho vận nước. Phải chi Tổng Thống Thiệu cứ để Tướng Toàn tiếp tục ở lại làm Tư Lệnh Quân Đoàn II, thì có thể ta không mất Tây Nguyên! Nên nhớ rằng, tổng số lực lượng quân đội của toàn thể Quân Đoàn II, trước hôm di tản, ước lượng còn có trên mười ngàn, gồm: Sư Đoàn 23 BB + Liên Đoàn 2 BĐQ + Liên đoàn 7 BĐQ tăng cường, và các đơn vị ĐPQ và NQ của Quân Khu. Cộng thêm cả trăm chiến xa M113, M48 của Lữ Đoàn 2 Kỵ Binh + hàng trăm đại bác 105

Ông John Paul Vann, Cố Vấn Trưởng của Hoa Kỳ tại Quân Đoàn II, 1972.

- 155 ly. Đối diện với hoàn cảnh tuyệt vọng, Quân Đoàn II cần một ông tướng gan lỳ, có tài thao lược, đặc biệt có tinh thần tử thủ đến cùng, không chém vè. Biết đâu, nếu còn Tướng Toàn thì cục diện QĐII lại khác. Đất nước ta đã không bị Cộng sản Bắc Việt xâm chiếm, dẫn đến tình cảnh tuyệt đại đa số dân chúng miền Nam bị lâm than, hàng vạn người yêu nước phải bị tù đày, và biết bao sinh linh bị vùi sâu nơi biển cả, biết bao nhiêu người phải bỏ nước ly hương!

Tướng Toàn, thẳng như ruột ngựa không văn hoa chải chuốt, chết sống với binh sĩ ngay tại tuyến đầu. Ông về làm

Tư Lệnh Quân Đoàn II được 2 năm 5 tháng. Trong suốt thời gian đó, tôi chẳng nghe dư luận đàm tiếu về Tướng Toàn, hoặc thuộc hạ của ông tham nhũng, hối lộ, hoặc sách nhiễu dân chúng, như cộng sản tuyên truyền bôi xấu. Có chăng là họ nói Tướng Toàn khoái nhảy đầm, thích tổ chức party sau mỗi chiến dịch hành quân. Tôi thấy đó là những thú tiêu khiển thanh nhả thôi, nhưng tuyệt nhiên tôi không bao giờ nghe ai nói tiếng thị phi.

Như phần đầu tôi đã viết, tôi không quen biết tướng Toàn trước khi ông về làm Tư Lệnh và tất nhiên tôi chẳng có «giây mơ, rễ má» gì với ông. Thời gian đầu khi ông về nắm giữ Tư Lệnh, tôi nghe theo cánh báo chí thân cộng bôi xấu ông, nên tôi cũng mang thành kiến về ông. Nhưng sau hơn 2 năm trời làm việc dưới quyền của ông, tôi nhận thức rằng ông không «tê» như Việt Cộng tuyên truyền và cũng nhận ra vì sao bọn chúng lại hận ông đến thế!

Nhân đây tôi xin kể một câu chuyện nhỏ hầu mong các độc giả biết một chút về Tướng Toàn. Tất nhiên, chuyện này mấy ai biết được duy chỉ có người trong cuộc và Trung Tá Hà Văn Châu, Trưởng Phòng 4 Quân Đoàn, hồi đó.

Tôi có một người bạn thân, tên K., cũng làm sĩ quan Tham Mưu tại Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn II. Chúng tôi là những sĩ quan nghèo rớt mồng tơi, vì chung cảnh ngộ nên dễ mến thân quen nhau. K. giỏi về tham mưu, lại siêng năng, cần mẫn trong nhiệm vụ, đặc biệt viết văn thư rất hay, lý luận vững vàng, ngắn gọn dễ hiểu. Đầu tháng 2/1974, K. được đề cử đi học khóa Tiếp Vận Cao Cấp. Với ai thì họ sẽ mừng rỡ lên đường nhập học, nhưng với chàng K. này thì thật là đại họa, vì nếu đi học thì lấy tiền đâu mà nuôi vợ, «đợ» con, trong suốt thời gian ở Saigon. Tôi khuyên cậu ta phải đi học khóa đó bằng mọi giá, vợ con tạm thời gởi về quê nương nhờ với bà con. Cậu ta nghe tôi mang ba lô về trường Tiếp Vận tại căn cứ Long Thành đi theo học.

Trong khóa học, cậu ta hàng tháng lãnh lương chỉ để dành lại số tiền đủ mua 30 gói gạo sấy và 1 chai dầu mè để nấu ăn trong tháng, còn bao nhiêu gửi về cho vợ để nuôi con. Cũng đôi khi, cậu viết bài nghiên cứu ‘dùm’ cho các bạn cùng khóa, nên cậu ta cũng kiếm được chút tiền còm do các bạn trả công. K. dùng số tiền đó để mua thêm bữa ăn. Trong 4 tháng, K. thiếu thốn mọi bề, lại bị đau ốm liên miên, vì suy dinh dưỡng và một phần lo lắng cuộc sống vợ con ở quê nhà. Trong điều kiện như thế, khi ra trường cậu ta đỗ Thủ Khoa khóa Tiếp Vận Cao Cấp đó. Hân hạnh lớn nhất đối với cậu ta là được Trung Tướng Đồng Văn Khuyên, Tổng Cục Trưởng Tổng Cục Tiếp Vận, trao bằng danh dự, dưới ánh đèn và máy quay của đài truyền hình Quân Đội.

Khi trở về Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn, Đại Úy K. được Trung Tướng Toàn gọi lên văn phòng Tư Lệnh. Buổi diện kiến coi bộ cảm động lắm, theo lời K. thuật lại. Tướng Toàn rất cởi mở. Sau khi bắt tay, Trung Tướng Toàn nói lớn:

- K., sao toa học giỏi rứa? Toa không bỏ công đem chuông đi đánh xứ người!

Nói xong ông quay lại hỏi Trung Tá Hà Văn Châu:

- Anh Châu, chúng ta sẽ bổ nhiệm K. về đâu?

Trung Tá Châu vội trả lời:

- Trình Trung Tướng, Chi Huy Trưởng Trung Tâm Yểm Trợ Tiếp Vận Ban Mê Thuật, hiện tại rất bết bát, mang nhiều tai tiếng. Nhân dịp này, xin Trung Tướng cho Đại Úy K. thay thế.

Trung Tướng Toàn chấp thuận ngay. Mấy hôm sau lệnh bổ nhiệm cho Đại Úy K. được Tướng Toàn ký. Trước khi K. đi nhận nhiệm vụ mới, vì biết hoàn cảnh chật vật của Đại Úy K., Tướng Toàn không quên căn dặn Trung Tá Châu, giúp đỡ cho K. chút đỉnh, để lên trên đó bước đầu gặp khó khăn, gia đình K. có chút tiêu dùng. Thực sự, chức vụ Chi Huy Trưởng Trung Tâm Yểm Trợ Tiếp Vận của tiểu khu, vào thời đó, là chức vụ

phức tạp. Tướng Toàn có quyết định này, vì một phần ông thấy Đại Úy K. là người có chí nên nâng đỡ, một cách vô tư; một phần ông cũng cần một người phụ trách có năng lực và đứng đắn. Ông nào có đòi hỏi gì!

Tóm lại, Tướng Toàn cũng là một con người có đủ tư chất: hỷ, nộ, ái, ố, nhưng ông không “tệ” như CSBV bôi xấu. Ngược lại, ông là một công dân yêu nước, một tướng lĩnh hoàn thành trách nhiệm do Tổ Quốc và Quân Đội giao phó, trong thời chinh chiến. Những gì tôi viết về ông là trách nhiệm của tôi đối với người đã nằm xuống, tụt đáy lòng của tôi. Tôi mong các độc giả, sau khi đọc xong bài này, sẽ có nhận xét công bằng với Tướng Toàn, đừng nghĩ oan cho ông như CS rêu rao bôi xấu, tội cho người đã khuất.

PORTLAND, OREGON, HÈ 2017

Chú thích:

** Đầu tháng 3 năm 1974, Thiếu Tướng Toàn được thăng cấp trung tướng. Cuối tháng 10 cùng năm, ông bàn giao chức Tư Lệnh Quân Đoàn II lại cho Thiếu Tướng Phạm Văn Phú.*

